

فهرست مطالب

۱۳.....	سخن ناشر
۱۵.....	پیش‌گفتار مؤلف
۱۷	۱. سفرهای انسان به سوی طهارت
۱۷.....	نکته اول: سفرهای انسان به سوی طهارت
۱۸.....	سفر اول: من الله الی الدینی.....
۱۹.....	سفر دوم: «من الدینی الی الله».....
۲۱	نکته دوم: مراتب طهارت
۲۳.....	منابع طهارت‌های چهارگانه
۲۷	۲. عوامل طهارت افزای
۲۷.....	غسل، وضو و تیمم
۲۷.....	غسل
۲۸.....	وضو
۲۹.....	نور وضو
۳۰.....	مستحبات وضو
۳۱	تیمم
۳۲.....	فلسفه وضو، غسل و تیمم

۳۵	مقدمات قلبی غسل، وضو و تیمم
۳۷	۳. ایمان و طهارت
۳۷	مؤمن، برتر از ملک مقرب
۳۸	ملائکه و عقیده به آن‌ها
۴۰	جهنم؛ عاقبت حکم به باطل
۴۱	مسیر بهشت و جهنم
۴۳	۴. یاد قیامت، عامل طهارت
۴۳	ضرورت قیامت
۴۴	نزدیک بودن قیامت
۴۵	شاهدان قیامت
۴۶	اقسام مردم در قیامت
۴۷	صدای وحشتناک قیامت
۴۸	وضع نیکوکاران و صابران در قیامت
۵۰	تهیه زاد و توشہ آخرت
۵۲	نقش قبرستان در بیداری انسان
۵۳	سؤالهای قبر و قیامت
۵۵	انفاق؛ ذخیره قیامت
۵۷	ناگهانی بودن مرگ
۵۹	۵. یاد مرگ؛ بهترین موعظه
۶۰	معنای «کفی»
۶۰	آیا درخواست از کسی با توحید و توکل منافات دارد؟
۶۲	فلسفه تجمّعات دینی و طرح مشکل
۶۲	حج و اهمیّت آن

فهرست مطالب

۶۳	مستطیع کیست؟
۶۴	ضرورت پرداخت تکالیف و حقوق مالی
۶۴	قناعت
۶۵	آلودگی؛ سرانجام دوری از قناعت
۶۶	کفايت در امور معنوی
۶۹	۶. قناعت؛ ثمره یادآوري قیامت
۷۰	قناعت و دوری از سختی‌ها
۷۴	قناعت و آرامش
۷۵	آثار ناگوار غفلت از مرگ
۷۶	قناعت و پاکیزگی در زندگانی اصحاب امام حسین علیهم السلام
۷۸	مردن نفیسه، نوء امام حسن مجتبی علیهم السلام
۸۱	۷. ایمان به ولایت امیر مؤمنان علیهم السلام، عامل طهارت
۸۱	علی علیهم السلام، از زبان ابن عباس
۸۳	نعمت وجود علی علیهم السلام
۸۴	ابن عباس و فهم قرآن
۸۷	منزلت علی علیهم السلام و شیعیانش
۸۸	عظمت روحی حضرت علی علیهم السلام و فاطمه زهرا علیهم السلام
۹۱	۸. ایمان به ولایت امیر مؤمنان علیهم السلام
۹۱	علی علیهم السلام، مفسر واقعی قرآن
۹۲	تواضع علمی
۹۳	یک آیه و معانی بی نهایت
۹۴	آفت کبر علمی
۹۷	علی علیهم السلام و اصحابش، مصداق السابقون

۹۹	علی ﷺ و فرزندانش؛ مصدق اولی الامر
۱۰۰	ایمان به علی ﷺ، شرط عبور از صراط
۱۰۰	علی ﷺ، شرط اجابت دعا
۱۰۱	علی ﷺ، شرط قبولی اعمال
۱۰۳	۹. امیرمؤمنان علیؑ، عصارة اسلام
۱۰۳	اقتنا به امیرالمؤمنین ﷺ
۱۰۴	چگونگی شکل‌گیری عشق از نگاه علی ﷺ
۱۰۷	استشمام رایحه علی ﷺ در سوره واقعه
۱۱۰	نفرین علی ﷺ
۱۱۱	مرد یهودی و توصل به علی ﷺ
۱۱۳	۱۰. امیرمؤمنان علیؑ و شیعیانش
۱۱۳	فضیلت قرائت سوره واقعه
۱۱۵	مفهوم سابقون
۱۱۶	علی ﷺ و فریاد از عالمان بد
۱۱۸	شیعه کیست؟
۱۱۹	احتجاج سلمان و ابوبکر درباره ولایت علی ﷺ
۱۲۱	نمونه‌هایی از کرامت عاشقان علی ﷺ
۱۲۴	داستان دو برادر درباره حقانیت علی ﷺ
۱۲۵	علی ﷺ و پول بابرکت
۱۲۷	۱۱. امیرمؤمنان علیؑ، مصدق بارز قرآن
۱۲۸	رمضان، ماه سنتیت با قرآن
۱۲۸	چگونه قرآن عینی شویم؟
۱۲۹	قرآن عینی در بازار قیامت

فهرست مطالب

۱۳۰	صدای رحمت الهی در قیامت
۱۳۱	مرگ؛ لحظه راحتی عاشقان علی ﷺ و اهل بیت ﷺ
۱۳۲	علی ﷺ، مصدق آیه‌های قرآن
۱۳۵	پیامبر ﷺ و سفارش به منزلت علی ﷺ
۱۳۶	خبر شهادت علی ﷺ از زبان پیامبر ﷺ
۱۳۷	عاقبت دوستان و دشمنان علی ﷺ
۱۳۸	بشارت علی به شیعیان
۱۴۱	۱۲. عشق و اطاعت؛ راه رسیدن به طهارت
۱۴۲	نکته ادبی درباره حرف «لو»
۱۴۳	اهل بیت ﷺ، کشتی نجات
۱۴۴	خود بزرگ بینی، عامل دوری از اهل بیت ﷺ
۱۴۵	اطاعت از رسول؛ شرط ایمان
۱۴۸	تفسیر امام معصوم علی از «کفلین»
۱۵۱	۱۳. شب قدر؛ شب هدایت و طهارت
۱۵۴	جنگل ظاهری و باطنی
۱۵۵	عاق والدین؛ حیوان درندۀ باطنی
۱۵۸	معجزه؛ فوق علم
۱۵۹	عاقّ والدین در امور مشروع؟
۱۶۰	نمونه‌ای از عاق والدین
۱۶۳	۱۴. اوقات و انسان‌های مبارک
۱۶۴	کارهای خدایی مبارک‌اند
۱۶۴	حرص، مانع مبارک شدن کارها
۱۶۶	نمونه‌هایی از کارهای مبارک

۱۶۸	متدین خوب و بد
۱۷۱	مطالعه در اسلام، نه در رفتار مسلمان‌نماها و مدعیان
۱۷۲	زن وارسته و مبارک
۱۷۵	۱۵. نشانه‌های طهارت باطنی (۱)
۱۷۵	۱. پذیرفتن حقیقت
۱۷۶	۲. آسان‌گیری در برابر حقیقت
۱۷۷	سرنوشت آسان‌گیران و سخت‌گیران در قیامت
۱۷۸	آسان‌گیری در برخوردها
۱۷۹	۳. همراه بودن علم با عمل
۱۸۰	۴. آغاز کردن کارها با نام خدا
۱۸۲	۵. آخرت طلبی
۱۸۳	۶. هجرت در راه خدا
۱۸۵	۷. حقیقت بینی
۱۸۵	۸. جوانمردی
۱۸۷	۱۶. نشانه‌های طهارت باطنی (۲)
۱۸۷	۹. تقوا
۱۸۷	ازش جوانان و پیران پرهیزگار
۱۸۸	چگونگی رسیدن به پرهیزکاری
۱۸۸	۱۰. دوری از جهل و نادانی
۱۹۰	۱۱. تواضع
۱۹۱	۱۲. حلم و بردباری
۱۹۳	ولادت امام حسن مجتبی علیهم السلام
۱۹۴	۱۳. دوری از فریبکاری
۱۹۵	۱۴. پرهیز از گناه

فهرست مطالب

۱۹۶	۱۵. محاسبه نفس
۱۹۷	۱۶. صبر
۱۹۸	صبر با بدخلقی همسر
۲۰۰	۱۷. خودشکنی
۲۰۲	۱۸. طهارت زبان
۲۰۲	ناسپاسی اعضا و جوارح
۲۰۳	نقش روزه در طهارت زبان، اعضا و جوارح دیگر
۲۰۴	۱۹. اهتمام به نماز؛ به ویژه نماز صبح
۲۰۷	ضرورت آموزش اخلاق و طهارت
۲۰۹	مشقت‌های رسول خدا ^{علیه السلام} و ائمه طاهرين ^{علیهم السلام} برای کسب طهارت باطنی مردم
۲۱۱	۱۷. نشانه‌های طهارت باطنی (۳)
۲۱۱	۲۰. حمایت از پیشوای عادل
۲۱۲	۲۱. پای‌بندی به عهده‌های خدا
۲۱۳	رمضان، عهد خدا
۲۱۵	عهده‌شکنی و آثار آن
۲۱۷	۲۲. داشتن روحیه پاداش و شکرگزاری
۲۲۰	۲۳. پرهیز از عیب‌جویی
۲۲۱	۲۴. ایشار و از خودگذشتگی
۲۲۲	۲۵. انس با دعا
۲۲۴	۲۶. یاد مرگ و معاد
۲۲۶	روش‌های طهارت افزای تربیت اسلامی
۲۲۷	۱۸. توبه و طهارت
۲۲۷	توبه و رحمت الهی
۲۲۸	آسان بودن پذیرش توبه نزد خدا

۲۳۰	ظرفیت؛ شرط آگاهی از اسرار.....
۲۳۱	توبه در مجلس ذکر.....
۲۳۲	حضور ملائکه در مجلس ذکر.....
۲۳۳	همّت دعا و توبه.....
۲۳۵	توبه دشمن علی ﷺ.....
۲۳۶	پذیرش توبه و توفیق روزه.....
۲۳۸	توبه روزه خواران و رحمت الهی.....
۲۳۹	توبه در شب جمعه آخر ماه رمضان.....
۲۴۰	توبه عبد و بخشش معبد
۲۴۰	هنر توبه
۲۴۰	۱. «حر بن ریاحی»
۲۴۲	۲. جوان شامی
۲۴۵	فهرست‌ها
۲۴۷	فهرست آیات
۲۵۹	فهرست روایات
۲۶۵	فهرست انبیاء، معصومین و اشخاص
۲۷۱	فهرست اماکن
۲۷۳	فهرست ادیان، مذاهب، قبایل و فرق
۲۷۵	فهرست کتاب‌ها
۲۷۹	فهرست اشعار
۲۸۱	كتابنامه

سخن ناشر

در جهان پر تلاطم امروز، آیات پر شور الهی و کلام روح بخش معصومین و زمزم لایزال معارف شیعه، مرهم جان‌های خسته و سیراب کننده تشنگان هدایت و رهایی بخش جویندگان از ظلمت‌های نفس است. عالمان دینی و عارفان حقیقی، غواصان این اقیانوس بیکران معرفت‌اند که گوهرهای ناب علوم قرآن و اهل بیت علیهم السلام را به دست آورده و به مشتاقان حقیقت عرضه می‌نمایند.

در این میان، کرسی منبر و خطابه، رسانه دیرپا و سازنده‌ای است که از دیرباز زمینه ارتباط و انتقال معارف دینی و مکارم اخلاقی را در میان عالمان و متعلممان فراهم کرده است و عالمان آگاه و هادیان دلسوز، که عمر خویش را صرف تبعی و تحقیق در آثار علمی شیعه نموده‌اند، عباد الله را به مصدق کریمه ﴿أَدْعُ إِلَىٰ سَبِيلٍ رَّبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمُوعِظَةِ الْحُسَنَةِ﴾، با کلام نغز و لطیف خود به راه سعادت دعوت کرده‌اند.

مجموعه حاضر، که با عنوان «سیری در معارف اسلامی» در مجلدات مختلف و موضوعات متنوع در اختیار خوانندگان محترم قرار می‌گیرد، مجموعه مباحث عالمانه و ارزشمند حضرت آیة الله حاج شیخ حسین انصاریان ح است که یکی از عالمان برجسته و میراثداران گوهر سخن در زمان خویش می‌باشد و استواری کلام و لطافت بیان نافذشان بر اهل نظر پوشیده نیست.

این گنجینه ارزشمند، حاصل نیم قرن مجاہدت‌های علمی و تبلیغی حضرت استاد جهت

نشر و ترویج فرهنگ غنی شیعه بر کرسی بحث و نظر می‌باشد که به منظور پربارتر ساختن محتوای تبلیغ دینی در جامعه و استفاده بیشتر طلاب محترم علوم دینی، به زیور طبع آراسته می‌شود.

در این مجموعه گرانقدر، تلاش شده است با تکیه بر ویرایشی روشمند و دقیق، ساختار هترمندانه مباحث و سبک استاد در ارائه سخن از بین نزود، تا ضمن نشر فرهنگ انسان‌ساز آل الله علیہ السلام شیوه منحصر به‌فردمعظم له در تبیین معارف دینی نیز حفظ شده و به مشتاقان ارائه گردد.

مجلّدی که اکنون تقدیم خوانندگان گرامی می‌شود یازدهمین اثر از این مجموعه ستگ و دربردارنده هجده گفتار در باب «طهارت باطنی» می‌باشد که مربوط به سخنرانی‌های حضرت استاد در ماه مبارک رمضان ۱۳۷۰ در مسجد حضرت امیر علیه السلام تهران است.

این مکتوب علاوه بر دربرداشتن متن سخنرانی - که لاجرم سبک و سیاق متن را نیز گفتاری می‌سازد - از فواید زیر خالی نیست:

- عنوان‌بندی مناسب و تفکیک مطالب و موضوعات.

- استخراج مصادر آیات و روایات و ارائه مطالب متنوع دیگر در پی‌نوشت.

- ذکر نام مستقل برای هر بحث (در انتخاب نام هر مجلد و نیز هر گفتار، غلبه موضوع مدنظر بوده است، نه انطباق کامل موضوع و محتوا).

- مجموعه متنوع فهرست‌ها و... .

در پایان از همه عزیزانی که در به ثمر رسیدن این اثر زحمات فراوانی را متقبل شده‌اند، به ویژه جناب حجت‌الاسلام والمسلمین بطحایی معاون پژوهش و جناب حجت‌الاسلام والمسلمین حقگویان و نیز ویراستار محترم این اثر جناب آقا ابوفاضل طریقه‌دار کمال تشکر را داریم و امیدواریم این اثر مورد رضایت حضرت حق و اهل‌بیت عصمت و طهارت علیه السلام و مقبول نظر مبلغان دینی قرار گیرد.

پیشگفتار مؤلف

«الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَالصَّلٰةُ عَلٰى رَسُولِ اللّٰهِ وَعَلٰى آلِهٖ وَآلِ الْلّٰهِ»

پایه‌گذار منبر و جلسات سخنرانی برای رشد و هدایت جامعه، وجود مبارک پیامبر اسلام ﷺ بود. ارزش تبلیغ دین از طریق منبر و جلسات تا جایی بود که رسول اکرم ﷺ تا روز پایان عمرشان با کمال اخلاص، به بیان معارف دین پرداختند و در این راه زحمات سنگینی را متحمل شدند. پس از پیامبر، وجود مقدس امیر المؤمنان علیه السلام ادای این تکلیف الهی را به عهده گرفتند که بخشی از سخنرانی‌های آن حضرت در کتاب بی‌نظیر نهج‌البلاغه موجود است.

امامان معصوم علیهم السلام، بهویژه حضرت امام باقر علیه السلام و حضرت امام صادق علیهم السلام نیز تا جایی که فرصت در اختیارشان قرار گرفت و مزاحمتی از جانب حکمرانان بنی امية و بنی عباس برایشان پیش نیامد، این مهم را به صورت بیان معارف الهی و رشته‌های مختلف علوم به صورتی که حجت تا قیامت بر همگان تمام باشد را به عهده گرفتند و دیگران را - که مورد اعتمادشان در علم و عمل بودند - به این مسئله تشویق کردند.

عالمان مخلص و با عمل شیعه برای حفظ دین خدا و تبلیغ معارف الهیه بر اساس قرآن و فرهنگ اهل بیت علیهم السلام، قرن به قرن تا به امروز که سال ۱۳۹۴ هجری شمسی است، این جایگاه عظیم را حفظ کردند؛ شخصیت‌هایی چون شیخ مفید، شیخ صدوق، شیخ طوسی، علامه محمدباقر مجلسی، شیخ جعفر شوستری و در قرن معاصر بزرگانی چون آیة الله

العظمی بروجردی، آیة الله سید علی نجف‌آبادی، آیة الله حاج میرزا علی شیرازی، آیة الله حاج میرزا علی هسته‌ای، آیة الله حاج میرزا علی فلسفی تنکابنی و... با داشتن مقام مرجعیت و مقام علمی بسیار بالا، در ماه رمضان، محرم و صفر به منبر می‌رفتند و از این طریق دین خود را به قرآن و اهل بیت ﷺ ادا می‌کردند.

این جانب حسین انصاریان که سالیانی از عمرم را در شهر مقدس قم، این آشیانه اهل بیت ﷺ، نزد بزرگانی از مراجع و اساتید مشغول تحصیل بوده‌ام، بر اساس وظیفه‌ای که احساس می‌کردم رو به جانب تبلیغ و تأییف آوردم و در این راه، فقط توفیق حق رفیق راهم بود. در زمینه تبلیغ، بیش از دوازده هزار سخنرانی در نزدیک به هفتصد موضوع مختلف بر پایه قرآن و روایات اهل بیت ﷺ و تاریخ صحیح و نکاتی از حیات پاکان و اولیای الهی پرداخته‌ام و امیدوارم تا لحظات پایان عمر و هم چنان توفیق ادای این وظیفه را از جانب حق داشته باشم. مؤسسه فرهنگی دارالعرفان، که در شهر قم در جهت نشر معارف قرآنی و فرهنگ اهل بیت ﷺ فعالیت‌های مهمی را در سطح جهانی انجام می‌دهد، بنا گذاشت متن این سخنرانی‌ها را به صورت مکتوب درآورد تا در اختیار طلاب حوزه‌ها و دانشجویان و مردم علاقه‌مند قرار گیرد و این مجموعه - که احتمالاً حدود دویست جلد خواهد شد - در آینده منبعی برای مبلغان شیعه باشد. من پس از سپاس از حضرت حق، لازم می‌دانم به خاطر تحقق این مهم از دو فرزندم و جناب حجت‌الاسلام والمسلمین حاج شیخ محمد جواد صابریان و کلیه عزیزانی که در به ثمر رسیدن این اثر متحمل زحماتی شده‌اند، تشکر کنم و از خوانندگان، به خصوص مبلغان گرامی، درخواست دعا نمایم.

فقیر: حسین انصاریان